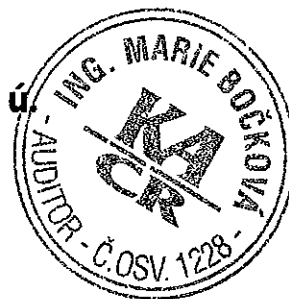

Výroční zpráva o činnosti Institutu české levice z. ú. v roce 2021

Institut české levice, z. ú., se sídlem Politických vězňů 1531/9, Nové Město 110 00
Praha 1, IČO 079 04 550.

Institut české levice je právnická osoba, s právní formou „ústavu“, samostatně hospodařícím. Předmětem činnosti je publikační, vzdělávací nebo kulturní činnost. Byli ustaveny řídicí orgány institutu.

Složení statutárních orgánů institutu:

Členové správní rady: JUDr. S. Grospič, JUDr. V. Ort, P. Šimůnek

Členové dozorčí rady: Mgr. H. Vrzalová, JUDr. V. Filip, Ing. M. Pěničková

Ředitel: JUDr. J. Rozsár

Tajemník: Mgr. J. Klán

Institut vznikl 25. února 2019 zápisem do rejstříků ústavů, vedeného Městským soudem v Praze oddíl U, vložka 771.

Vyhodnocení činnosti Institutu české levice

Rok 2021 byl pro Institut české levice (dále jen IČL) druhým celým rokem jeho existence a jeho činnosti, která byla poznamenána pandemií. Tato skutečnost negativně zasáhla do možnosti pořádat fyzicky semináře a přednášky. Z těchto důvodů se IČL rozhodl pro zakoupení roční licence platformy ZOOM, která umožňuje on-line pořádání různých seminářů, přednášek a dalších akcí prostřednictvím internetu.

IČL se z důvodu absence se scházet, zaměřil na vydávání odborných studií a článků, které byly pravidelně publikovány na jeho webu. Celkově lze říci, že i když do činnosti IČL negativně zasáhla pandemie, tak se podařilo publikovat mnoho cenných a zajímavých témat, jednak k výročí založení 100 let KSČ, což bylo základní stěžejní téma letošního roku. Rovněž se institut věnoval i blížícím se volbám do Poslanecké sněmovny. Institut oslovil odborníky a politiky se

žádostí o rozhovor, který se týkal jejich pohledu na současnou situaci a jak vidí výsledek nadcházejících voleb.

V průběhu měsíců leden – duben bylo na webu IČL zveřejněno mnoho knih a odborných studií, které se týkaly aktuální situace a to od publikování knihy Ilony Švihlíkové s názvem *Pandemie Covid – 19: konec neoliberální globalizace?* Přes knihu Pavla Sirůčka: *Bublina 4.0 – Marxistický pohled prizmatem staré levice na novou průmyslovou revoluci*, až po knihu Františka Ledviny: *Marxistické pojetí světa v pojmech*.

Od dubna začaly postupně nabíhat odborné texty věnující se výročí založení 100 let KSČ. Do sekce, která se tomuto tématu věnuje, bylo vloženo celkem 11 rozhovorů a příspěvků od historiků, sociologů, politiků: 1) Jiří Malínský – Mnichovanství v nás včera a dnes, 2) Eva Vlčková – 130. narozeniny levicového listu Svoboda, 3) Peter Dinuš – Cesta k 17. listopadu 1989, jeho příběh a důsledky, 4) Věra Beranová – Levicové pojetí kultury a umění ve 20. a 30. letech 20. století, 5) Martin Dolejský – Politický okres Brandýs nad Labem v průběhu generální stávkou 1920, 6) Jan Campbell – Krátké zamyšlení k výročí komunistického hnutí, 7) Lubomír Vacek – Sto let zápasů o ideje komunismu, 8) Michal Macháček – To jsou ty paradoxy, 9) Ladislav Šafránek – Roky zlomu, 10) Muriel Blaive – na stadionu života byla normalizace jako bazén olympijských rozměrů plný kalných vod, 11) Stanislav Grospič – Bouřlivé 20. století komunistického hnutí.

Začátkem letních měsíců se IČL rozhodl uspořádat několik rozhovorů, které by se týkaly blížících se voleb do Poslanecké sněmovny. Ze získaných rozhovorů posléze vznikla komparace, kde se všichni oslovení shodovali v tom, že dnes hesla voliče tolik nezajímají, stejně se shodli v tom, že dnešní levicová politika je v permanentní krizi. Rozhovory na téma blížících se voleb poskytli: 1) Jan Campbell – Doba je dnes určována kognitivním kapitalismem, 2) Jan Keller – Dnes máme minimálně tři levice, 3) Jiří Silný – Levice musí mít program změny a musí za něj na všech frontách bojovat, 4) Patrik Eichler – K čemu je stát a proč ho mám chtít, 5) Miloslava Vostrá – na české politické scéně táhneme za jeden provaz, ale každý za jiný konec. Ze získaných rozhovorů byla vytvořena srovnávací analýza, kterou zpracoval Jan Klán s názvem: *Levice je v krizi, protože nedokázala oslovit mladé*.

Postupně se rozrůstá elektronická knihovna na webu IČL, kde je v současnosti uveřejněno 22 publikací, které jsou volně ke stažení.

Klub společenských věd dodal příspěvky do sborníku, který se věnuje ukončení druhé světové války. Na toto téma měla původně proběhnout konference v roce 2020, ale bohužel musela být opakovaně zrušena z důvodu protikoronavirových restrikcí. Z uvedeného důvodu bude zpracován elektronický sborník, který bude reagovat na útok nacistického Německa na Sovětský svaz v červnu 1941.

Ještě před ukončením restrikcí IČL uspořádal dne 4. 5. 2021 první on-line seminář pomocí platformy ZOOM na téma *Kauza Vrbětice: Česká republika mezi Ruskem a USA*, kde se analyzovala současná kauza, která neustále rezonuje českým prostorem. Hosty byli: Marek

Hrubec - expert na globální studia, Jan Klán – sociolog, Veronika Sušová – Salminen – expertka na Rusko.

Po umožnění se opět fyzicky scházet proběhl dne 23. 6. 2021 na Novotného lávce seminář k Nepodmíněnému základnímu příjmu. Akce se těšila poměrně dobré účasti, kde se sešli jak příznivci, stejně i odpůrci tohoto konceptu. Na akci byla představena i nová kniha, která do českého prostředí uvádí myšlenku základního příjmu s názvem: Základní příjem ve světě: Argumenty, experimenty, dějiny. Na semináři vystoupili experti na koncept základního příjmu: Marek Hrubec, Martin Brabec a Markéta Minářová.

Velmi pozitivních výsledků dosáhl IČL ve spolupráci se zahraničními partnery jako je ČLR, kdy díky J. Campbellovi se uskutečnil společný on-line seminář k 100. výročí KS Číny a to 23. 6. 2021, kterého se účastnil velvyslanec ČLR v ČR a další odborníci jak z akademických pracovišť v ČLR, tak i z některých českých institucí (Československý zahraniční institut) nebo ze zahraničí (spolupředsedkyně Transform, která je zároveň vedoucí vědeckou pracovnící Nadace R. Luxemburgové v centrále v Berlíně).

IČL byl prezentován i na řadě akcí v zahraničí hlavně prostřednictvím účasti členů jeho AR na zahraničních on-line seminářích (např. seminář k výročí zahájení Velké vlastenecké války – RF). Jsou navázány kontakty s jednotlivci nebo institucemi v zahraničí, které by v budoucnosti měly přinést možnosti prostřednictvím IČL zajistit český čtenářům impulzy ze zahraničí v českých překladech. Pro tyto akce bude potřebné zajistit i příslušné organizační a finanční podmínky pro překlady (jak do češtiny, tak i do cizích jazyků, aby bylo možno prezentovat i české texty a myšlenky). Zatím toto bylo zajišťováno především spoluprací se SPED.

Je velmi cenné, že IČL postupně získal široké spektrum autorů a autorek, kteří publikovali na jeho webových stránkách. Podařilo se získat příspěvky například od M. Blaive, francouzské historičky a vědecké pracovnice, P. Eichlera, publicisty a zástupce ředitele Masarykovy demokratické akademie, J. Silného z Ekumenické akademie, J. Kellera, socialistického sociologa. Další autoři se podíleli i na publikovaných sbornících a e-publikacích (např. I. Švihlíková, V. Sušová - Salminen, P. Janíčko, M. Macháček, rozhovor s M. Grebeníčkem a další).

V průběhu letních měsíců se pracovalo na elektronickém sborníku k 100 letům založení KSČ, který je zavěšen v sekci elektronickým publikací na webu institutu. Zároveň se diskutovalo o sborníku textů ke 2. světové válce, ale bohužel nastaly komplikace, kdy stále nedošlo ke shodě, zda bude ve sborníku zařazen jeden kontroverzní příspěvek k Oskaru Šindlerovi. V této věci stále probíhá diskuze na poli akademické rady institutu. Akademická rada se pravidelně scházela od začátku roku a to buď fyzicky nebo on-line. Na svých jednáních řešila přípravu akcí a také náplň webu. V této věci je potřeba zmínit, že byl zřízen Facebook IČL a také Youtube kanál, který se nyní může využívat.

Další velmi kladným přínosem pro práci AR a činnost IČL je vybavení zasedací místnosti č. 116, která je plně vybavena moderními elektronickými přístroji s aktuálním software na on-line přenos po sociálních sítích a dalších médiích.

V období od září do prosince 2021 bylo ústředním motem konání voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. IČL v měsíci září uskutečnil seminář, který vyhodnocoval výsledky získané ze sociologických výzkumů. Seminář proběhl dne 16. 9. 2021 za účasti několika desítek lidí. Tématem této akce bylo: Aktuální situace levice v ČR před blížícími se volbami do PS. Na tento seminář posléze navázal společný seminář s CSTS v Praze, kam byl pozván i zástupce MDA Patrik Eichler. Tento seminář se uskutečnil 20. 9. 2021.

Po volbách do PS prozatím IČL žádný seminář k výsledkům voleb neuskutečnil, ale na webu bylo k tomu tématu uveřejněno mnoho článků, esejů a jiných příspěvků. Zejména se významně rozrostla sekce kultury, kam pravidelně přispívá Věra Beranová se svými texty, ale rovněž se významnou měrou rozrostly komentáře k budoucnosti levice v českém prostředí jako takové – J. Málek, J. Campbell, J. Poláček,

V říjnu 2021 IČL opětovně podílel na předání ocenění Žena roku, což je akce, kterou každoročně pořádá Komise žen.

Na jednání AR v říjnu dne 12. 10. Bylo rozhodnuto vypracovat analýzu propadu levice v proběhnutých volbách. Rovněž bylo doporučeno následující: AR doporučuje správní radě, aby Institut české levice byl zachován i za stávající situace, protože jej považuje za velice přínosný pro zájmy levice jako takové.

1. Umožňuje výměnu jinak obtížně dostupných poznatků a informací z činnosti mezinárodního levicového, komunistického a dělnického hnutí;
2. Vytváří prostor pro neformální výměnu zkušeností a stanovisek levicově orientovaných politických stran, hnutí a iniciativ;
3. Zabezpečuje a realizuje širokou publicitu a popularizaci teoretických i politických témat důležitých pro existenci levicových platforem v České republice;
4. Zprostředkovává široké veřejnosti nové teoretické poznatky i pohledy společenskovední povahy zejména na bázi výchovně vzdělávací a publikační činnosti;
5. Zastřešuje, ale hlavně zabezpečuje činnost Knihovny Bohumila Šmerala orientované na badatelskou i všeobecně kulturní a zájmovou činnost, která je volně a bezplatně přístupná široké veřejnosti.

Vzhledem k tomu, že po neúspěšných volbách do PS pro zakladatelku, došlo k výraznému úbytku peněz ze státního rozpočtu, došlo i k zásadnímu snížení příspěvku ze státního rozpočtu i IČL.

V této době rezignoval na svoji funkci předsedy Správní rady Stanislav Grospič. Na základě doporučení statutárního orgánu zakladatelky IČL by měl být nahrazen Leo Luzarem, byl tento již pozván na jednání AR, které proběhlo 16. 11. Na jednání AR bylo, jak ředitelem, stejně i Leo Luzarem nastíněno další fungování IČL. Oběma aktéry byl vysloven požadavek, aby AR ihned

začala zpracovávat analýzu příčin propadu levice ve sněmovních volbách. Toto bylo posléze promítnuto do zápisu AR v následujícím znění: **Zakladatelka IČL žádá akademickou radu provést analýzu proběhnuvších voleb do Poslanecké sněmovny 2021, co způsobilo propad KSČM a dalších levicových stran a uskupení – výstupy prezentovat pomocí videa a také textově.** Nově požaduje, aby se AR vyjadřovala krůzným věcem ve společnosti prostřednictvím natáčených krátkých videí, která mohou být prezentována na sociálních sítích. Termín je zde do konce ledna 2022. Souběžně s tímto požadavkem má AR připravit plán akcí na rok 2022 s tím, aby bylo maximálně využito nově vybavené místnosti č. 116 a také platformy ZOOM, která umožňuje pořádat semináře a přednášky on – line.

Spolupráce Institutu české levice s dalšími subjekty v ČR i na mezinárodní úrovni.

Od vzniku IČL se předpokládalo, že bude spolupracovat s obdobnými subjekty v ČR i v zahraničí. Již v polovině roku 2019 proběhlo setkání předsedy. SR S. Grospiče s vedoucí kanceláře nadace R. Luxemburgové v Praze. Bohužel od té doby tato součást Nadace R. Luxemburgové, která je blízká straně Die Linke v Německu, o další konkrétní spolupráci zájem neprojevila. Oproti tomu od počátku projevoval zájem o kontakty a spolupráci Transformeurope, celoevropská instituce blízká straně Evropská levice. Oficiálně přizvala IČL, aby se stal její součástí. IČL také loni byla přijata jako pozorovatel do sítě Transform. V loňském roce se také uskutečnilo osobní setkání vedení IČL a představitelů Transform v Praze. J. Campbell navštívil sídlo kanceláře Transform ve Vídni, kde mimo jiné jednal o spolupráci a také se pravidelně aktivně účastní akcí Transform (zatím především organizovaných on-line). Transform byl také partnerem společného projektu SPED a IČL, kdy se podílel na jeho financování. Prostřednictvím SPED (J. Málek a s pomocí M. Hrošové-CSTS) byly pro české čtenáře zpřístupněny některé texty z marxistického prostředí v RF.

Z českých partnerů se uskutečnilo setkání s vedením Masarykovy demokratické akademie (vč. jejího ředitele V. Špidly a zástupce ředitele P. Eichlera) s vedením IČL, předsedy Správní rady S. Grospičem a dalšími jejími funkcionáři v sídle IČL. Hovořilo se o vzájemném informování o akcích, možnostech využití odborných knihoven a případných společných výzkumně – analytických aktivitách. MDA má zájem na dalších setkání a další navazující spolupráci. Na tuto kooperaci by chtěl navázat i Leo Luzar.

IČL navázal kontakty se SPaS, kde je připraven spolupracovat např. na společném organizování seminářů (zde má SPaS velkou a úspěšnou tradici díky aktivitám KLŽ ve SPaSu), popř. na dalších akcích zaměřených na širší veřejnost. O vzájemnou spolupráci je ze strany SPaSu zájem.

Informace o hospodaření:

Institut obdržel ze státního rozpočtu na transparentní bankovní účet v roce 2021 2.403.333- Kč. Výdaje činily celkem 2.958.954,13-Kč. Celková ztráta institutu za rok 2021 činí 555.661,13-Kč. V tom činí náklady na materiál 319.515,30-Kč, opravy a udržování 49.670,42-Kč, ostatní služby 981.959,65-Kč, mzdové náklady 1.238.277-Kč, zákonné sociální pojištění 341.057-Kč, zákonné sociální náklady 25.691-Kč a ostatní 105,75-Kč. Uvedená ztráta je kryta aktivy z předchozího období.